

Com afrontar el nou Examen d'Història de les PAU 2025 i no morir en l'intent.

CAPÍTOL IV – EXPOSICIÓ D'UN TEMA A PARTIR DELS DESCRIPTORS D'UN GLOSSARI

Acudit extret de www.e-faro.info

CONSELLS PER A ESTUDIANTS INTRÈPIDS I INTRÈPIDES!!!

COM ÉS LA PREGUNTA 3 DE L'EXAMEN?

Portald'Història

LA PREGUNTA 3

La pregunta 3 es titula “**Exposeu un tema a partir dels descriptors d'un glossari**”. Es presenten dues opcions (a i b) i se'n pot escollir 1. Cal contestar un enunciat o pregunta, a partir d'uns descriptors relacionats amb un glossari de grans àmbits o eixos de la història contemporània.

Té un valor total de **2,5 punts**, que es reparteixen així:

- ★ Descripció i explicació dels continguts ⇒ **val 1 punt**
- ★ Raonament i valoració dels canvis o continuïtats ⇒ **val 1 punt**
- ★ Breu conclusió o balanç general ⇒ **val 0,5 punts**

UN "GLOSSARI" ??? QUIN GLOSSARI?

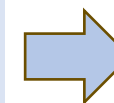
Portal d'Història

EL GLOSSARI

ES CONSIDEREN 10 GRANS ÀMBITS O EIXOS COM A "GLOSSARI", A PARTIR DELS QUALS CALDRÀ DESENVOLUPAR LA RESPOSTA:

1. LIBERALISME I DEMOCRÀCIA. CLIENTELISME I CORRUPCIÓ.
2. CANVI ECONÒMIC I SOCIAL A ESPANYA I CATALUNYA.
3. REVOLUCIÓ I REVOLUCIONARIS. CONFLICTE OBRER I OBRERISME.
4. CONQUESTA DELS DRETS SOCIALS I ESTAT DEL BENESTAR INCIPIENT.
5. MILITARISME.
6. CONTRAREVOLUCIÓ: CORPORATIVISME, DEMOCRÀCIA ORGÀNICA I FEIXISME.
7. VIOLÈNCIA POLÍTICA I SOCIAL (en temps de pau i en temps de guerra).
8. ESGLÉSIA I PODER. CLERICALISME I ANTICLERICALISME.
9. EL PAPER DE LA DONA.
10. CENTRALISME, CATALANISMES I EXPERIÈNCIES D'AUTOGOVERN.

Cada un d'aquests àmbits té uns "descriptors" que se suposa que aclareixen una mica els conceptes històrics que inclouen ...

UN "GLOSSARI" ??? QUIN GLOSSARI?

Portald'Història

--- I ELS SEUS DESCRIPTORS

2 exemples de "descriptors". Publicats al "[canal universitats](#)" de la Generalitat de Catalunya.

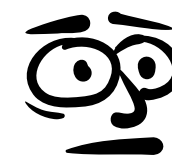
1. Liberalisme i democràcia. Clientelisme i corrupció.

Cal distingir liberalisme de democràcia. Els estats liberals construïts al llarg del S.XIX van adoptar diverses característiques, entre les quals hi ha el fet de tenir Constitucions, la divisió de poders, la concepció del ciutadà i el concepte de Nació. Aquest descriptor convida a reflexionar sobre el fet que un dels elements conflictius del procés de democratització va ser el de l'ampliació del sufragi i la persistència del caciquisme i la corrupció electoral. Al mateix temps, cal estar amatents als trets principals, les continuïtats o les grans diferències de les diverses Constitucions (1876, 1931 i 1978), com també la legislació política definitiva del règim franquista. Finalment, cal introduir el protagonisme actiu de la ciutadania en el canvi històric i en l'adveniment de la democràcia, i no només a través de les grans biografies, com ara en el procés de transició accelerat a partir de la mort de Franco, o en la proclamació de la República el 1931.

7. Violència política i social

Els atemptats anarquistes i la seva repressió a finals del segle XIX. Els anys del pistolerisme (1919-1923). La violència política i social asimètrica, entre ambdós bàndols, durant la Guerra Civil, a la rereguarda catalana i a la resta d'espais en conflicte. La continuïtat de la repressió institucionalitzada durant el franquisme. La violència política durant la Transició (la governamental i la terrorista).

I així trobareu els
descriptors dels 10
termes del glossari...

QUÈ S'HA DE FER EXACTAMENT?

Portald'Història

Recordeu que en aquesta pregunta també tens **2 OPCIONS a escollir**. Assegura't de triar aquella que tinguis més clara i que creguis que pots respondre millor !!!

LA TASCA

1

UNA VEGADA ESCOLLIDA UNA DE LES DUES OPCIONS, CAL RELLEGIR-LA PER TENIR BEN CLAR QUÈ ET DEMANEN, QUIN TEMA O TEMES DEL CURS CAL TENIR EN COMPTE I QUIN TERME O TERMES DEL GLOSSARI HI TENEN RELACIÓ DIRECTA

(com a pas previ a començar a redactar ...)

2

UNA PRIMERA PART DE L'EXERCICI SERÀ L'EXPOSICIÓ DELS FETS, CONCEPTES I CONTEXTOS PROPIS DEL GLOSSARI DE CADA ETAPA O PERÍODE INCLÒS (RESTAURACIÓ, DICTADURA PRIMO DE RIVERA, REPÚBLICA, FRANQUISME, TRANSICIÓ ...)

(Si ho expliques bé i de forma ordenada, et pot donar fins a 1 punt)

QUÈ S'HA DE FER EXACTAMENT?

Portald'Història

LA TASCA

3

TOT SEGUIT CAL REDACTAR UN PARÀGRAF ON ES POSIN EN VALOR ELS CANVIS, LES TRANSFORMACIONS O LES CONTINUÏTATS DEL FENOMEN QUE S'ESTÀ EXPOSANT: AVENÇOS, NOVETATS, CONQUESTES, RETROCESSOS ... FENT PER TANT UNA “COMPARATIVA”.

(aquesta part, si està ben redactada, et donaria fins a 1 punt més...)

4

I FINALMENT HAURÀS DE FER UNA MENA DE CONCLUSIÓ O BALANÇ FINAL, COM UN RESUM ON ES DESTAQUI L'EVOLUCIÓ HISTÒRICA DEL FENOMEN EXPLICAT (EN RELACIÓ AL TERME DEL GLOSSARI QUE S'ESTÀ DESENVOLUPANT ...)

(i aquesta part final et pot donar el 0,5 punt que falta)

HO HAS ENTÈS ???

Portald'Història

**SERÀ QUE
NO GAIRE!**

**TRANQUIL, TRANQUIL·LA ... NI TU NI PRÀCTICAMENT NINGÚ ...
ANEM A POSAR-HO MÉS FÀCIL!
MILLOR FER-HO AMB ALGUN EXEMPLE CONCRET ...**

QUÈ ENS PODEN PREGUNTAR?

Portald'Història

**AQUESTS SÓN
EXEMPLES REALS
EXTRETS D'EXÀMENS
MODEL DEL "CANAL
UNIVERSITATS"**

ALGUNS EXEMPLES !

Raoneu les causes, les característiques i l'impacte que va tenir la violència política i social durant la Guerra Civil i els primers anys de la dictadura franquista, atenent les singularitats de cada etapa històrica. [2,50 punts]

... Té a veure sobretot amb el concepte 7 del Glossari
"Violència política i social ..."

«La reinstauració del sufragi universal el 1890 va fer d'Espanya un país democràtic». Valoreu aquest enunciat a partir de la discussió entre liberalisme i democràcia, i la corrupció sistèmica. [2,50 punts]

... Té a veure sobretot amb el concepte 1 del Glossari
"Liberalisme i democràcia ..."

Feu una relació on comenteu i relacioneu les principals fites en la conquesta dels drets socials i laborals a Espanya, atenent a les singularitats de cada etapa històrica. [2,5 punts].

... Té a veure sobretot amb els conceptes 3 i 4 del Glossari:
"Conflicte Obrer ..." i "Drets Socials i Estat del Benestar"

A VEURE SI ENS ACLARIM ... QUÈ FEM?

Portald'Història

ANÀLISI DE L'ENUNCIAT

Escollim, per exemple, aquest enunciat propi de l'Exercici 3. Esmicolem el text per veure què ens està demanant exactament ...

Raoneu les **causes**, les **característiques** i l'**impacte** que va tenir la **violència política i social** durant la **Guerra Civil i els primers anys de la dictadura franquista**, atenent les singularitats de cada etapa històrica. [2,50 punts]

Del tema de l'enunciat, hem d'exposar què ho va provocar (les **causes**), com es van produir els fets (les **característiques**) i quins efectes van tenir aquests fets (l'**impacte**) ...

Aquí hi ha el tema: la **VIOLÈNCIA POLÍTICA I SOCIAL**. Per tant, haurem de pensar una mica i escollir alguns fets o contextos dominats per la violència i que tinguessin un especial impacte

I finalment ens diu de quines èpoques o etapes hem de parlar: concretament de la **Guerra Civil** i dels **primers anys del Franquisme**. Per tant, haurem d'alguna manera distingir i comparar entre dos contextos històrics diferents.

QUÈ HI HA D'HAYER A LA RESPOSTA ?

Portald'Història

EL GUIÓ DE LA RESPOSTA

1

És aconsellable redactar una o dues frases com a introducció general del tema, presentant l'època o èpoques de les quals anem a parlar, i deixant clar que hem captat correctament a quin àmbit del Glossari pertany el tema.

2

Tot seguit, en aquest cas, caldria explicar com va ser la violència política durant la Guerra Civil, al bàndol republicà i al bàndol franquista, en general, i sobretot amb exemples concrets. Es podria redactar en dos paràgrafs per distingir bé la violència en cada part.

3

Després, hem de fer el mateix amb la naturalesa de la violència política durant els primers anys del franquisme: com era, a qui afectava, com es duia a terme, amb quina intensitat i amb quins instruments ...

4

Finalment, hem de fer la comparació entre les dues etapes històriques: qui o quins exercien la violència, contra qui, com, amb quina intensitat, si també hi havia "reciprocitat" (dos "bàndols") ...
Com que comparem èpoques, no està de més posar una mica de cronologia ...

FINAL

Recorda que cal fer una valoració o balanç final, amb una mena de recapitulació o resum de com va evolucionar la violència política i social durant aquestes etapes de la història d'Espanya.

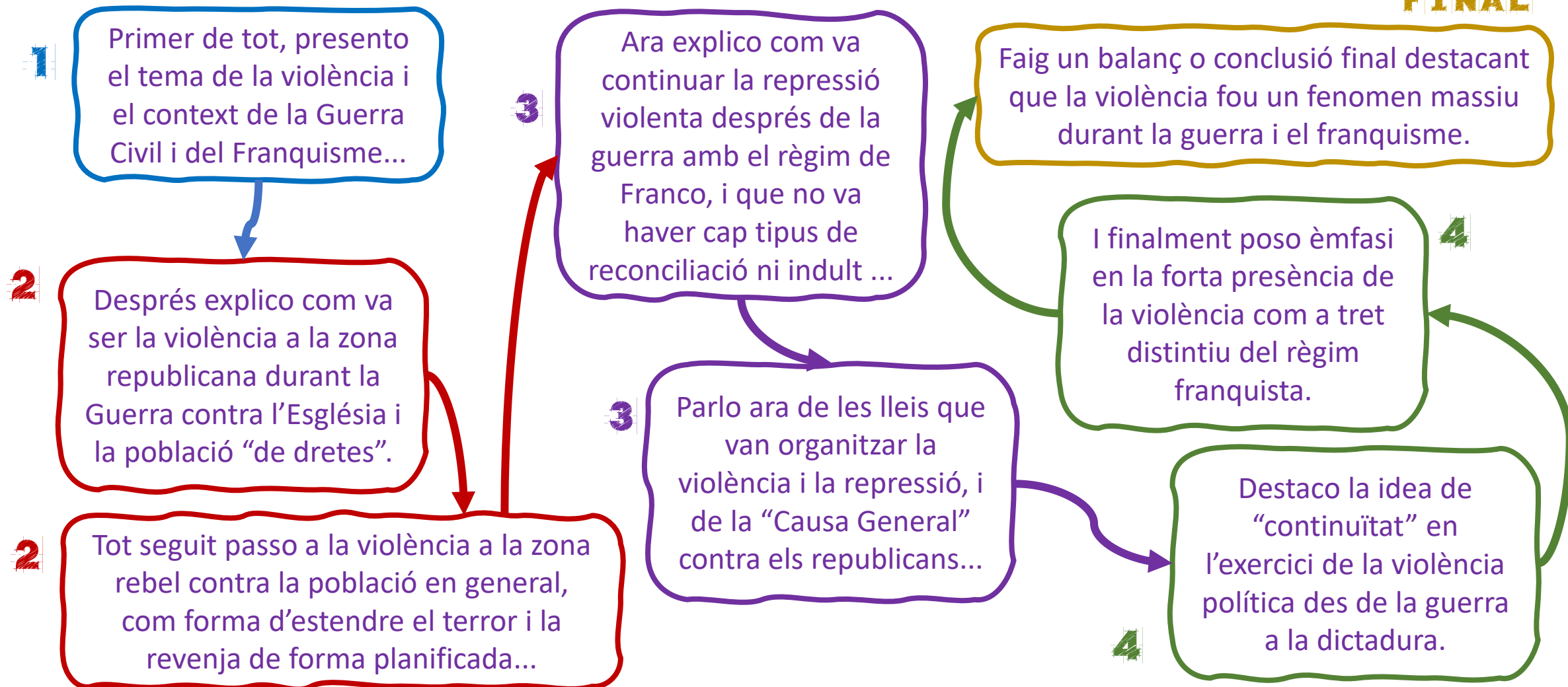
I FINALMENT, COM LA REDACTO?

Portald'Història

ESBORRANY DE LA RESPOSTA

FINAL

MIREM DE FER UN ESBÓÇ DE LA REDACCIÓ?

Portald'Història

PROPOSTA DE REDACTAT

1

La violència social i política ha estat una constant a la història contemporània d'Espanya i de Catalunya, i ha marcat moltes de les seves etapes, tant en la seva forma revolucionària i popular, com en la forma de repressió per part del Govern o de l'Exèrcit contra la població en general o contra determinats grups socials. Sense cap dubte, la Guerra Civil i la Dictadura Franquista (1939 – 1975) van ser dues d'aquestes etapes amb la violència social i política com a protagonista ...

2

... Durant la Guerra Civil Espanyola (1936 – 1939), a la zona sota el teòric control de la República es va desfermar, sobretot en els primers mesos, una violència descontrolada contra els sectors considerats més reaccionaris o favorables a l'aixecament militar, i sobretot contra l'Església, els empresaris i les persones identificades com “de dretes” o burgesos. A Catalunya aquests fets violents els van protagonitzar sobretot els militants de la FAI, que en nom de la revolució van perseguir i assassinar a un elevat nombre de persones, es van confiscar nombroses propietats i van saquejar i incendiar edificis religiosos. Era una violència no controlada pel Govern i que va anar sent sufocada a mesura que tant la Generalitat com la mateixa República van recuperar el control del territori i van restablir l'ordre públic.

En paral·lel, a les zones que anaven caient sota el control dels insurrectes, es va anar estenent un règim de violència i terror contra la població per assegurar l'aniquilació de la resistència i de la causa republicana. Aquesta repressió, extremadament violenta, fou sistemàtica, sostinguda en el temps durant tota la guerra, i impulsada per les noves autoritats militars, com a instrument de domini i de “neteja” contra qualsevol adversari. Fou per tant un fenomen de violència asimètrica, ja que mentre a la zona republicana els fets violents foren espontanis, força concentrats en el temps als primers mesos de la guerra i no tolerats ni pel Govern central ni per la Generalitat, en canvi a la zona rebel la violència fou molt més extensa tant en el temps com en el nombre de víctimes, i sobretot va tenir un caràcter sistèmic i planificat des del poder ...

MIREM DE FER UN ESBÓÇ DE LA REDACCIÓ?

Portald'Història

PROPOSTA DE REDACTAT

3

El final de la guerra no va suposar en absolut un fre a l'exercici de la violència política i social. Ben al contrari, el nou règim franquista va desenvolupar durs sistemes de repressió contra els vençuts. No va existir cap tipus d'amnistia ni cap esperit de reconciliació. El règim del general Franco va legislar per organitzar la revenja i va determinar que totes les persones amb càrrecs o militàncies polítiques des de 1934 eren culpables de rebel·lió militar i per tant responsables de la guerra. Espanya es va omplir de presons i camps de concentració totalment desbordats i d'una repressió ferotge que pretenia esborrar qualsevol dissidència o oposició contra el règim vencedor a la guerra. Cal destacar aquí, en l'àmbit jurídic, la "Ley de Responsabilidades Políticas" de 1938, o la "Ley de Represión de la Masonería y el Comunismo" de 1940, o l'inici del que es va anomenar la "Causa General", que obria alhora milers de processos judicials contra els vençuts a la guerra.

4

Així, podem afirmar que es va produir un fenomen de continuïtat entre la violència política i social exercida en el bàndol insurrecte durant la Guerra Civil i la que es va produir durant tota l'etapa de la dictadura franquista, amb especial intensitat en els seus primers anys. La violència i la repressió va formar part intrínseca d'un règim dictatorial que era l'hereu i la conseqüència directa de la victòria militar a la guerra, i que tenia com a principal motivació reafirmar aquesta victòria i garantir la continuïtat del règim de Franco.

FINAL

Com a balanç final, podem concloure que la violència política i social fou part essencial de la mateixa naturalesa de la guerra i del franquisme, que fou exercida de forma massiva i sistemàtica i que va tenir una tràgica presència en el dia a dia i en la vida de la pràctica totalitat de la població del país.

672 paraules

I JA ESTÀ, PASSEM A LA SEGÜENT PREGUNTA?

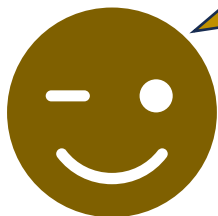
Portald'Història

ÚLTIMS CONSELLS

SÍ, JA HEM
ACABAT LA
PREGUNTA I ...
PERÒ ABANS ...

... a per la 4 !

- ❁ Torno a llegir la meua resposta completa per comprovar la seva coherència i cohesió ... El text de la resposta contesta l'enunciat plantejat? S'entén bé el que he escrit? COMPTE AMB UN EXCÈS EN L'ÚS DE SUBORDINADES !!!
- ❁ Comprovo l'ortografia i la sintaxi (accents, apòstrofs, b/v, signes de puntuació, concordança en número i gènere dins de cada oració ...). Aneu en compte, per exemple, de mantenir el mateix temps verbal en un redactat.
- ❁ Comprovo el lèxic (el vocabulari, si no he fet servir paraules o conceptes poc apropiats per a un examen d'història ...). També paraules repetides. I sobretot, si al final he redactat un balanç o conclusió breu però clar i adequat!!!

PUC FER AIXÒ JUST QUAN ACABI L'EXERCICI, ABANS DE PASSAR AL 4, O FER-HO AL FINAL DE TOT, ABANS DE LLIURAR L'EXAMEN.